

Muinsuskaitse: Estonia juurdeehitus läheb väärtustega vastuollu

Muinsuskaitseameti hinnangul läheb võimalik Estonia teatri juurdeehitis muinsuskaitsete väärtustega vastuollu viiel puhul.

Muinsuskaitseameti hinnangul ei ole lähtuvalt muinsuskaitsete väärtuste hoidmiseks võimalik Estoniale rajada juurdeehitust teatrile vajalik mahus, edastas ameti pressiesindaja. Amet tugineb oma hinnangul amet ehitismälestiste, arheoloogiapärandi ja maastikuarhitektuuri eksperdinõukogude arvamusele ning ametile nõu andnud erialaekspertide arvamusele.

Juurdeehitus läheb muinsuskaitsete väärtustega vastuollu viiel puhul. Nii muudab muinsuskaitseameti hinnangul taotluses esitatud mahtude visualiseeringus juurdeehitis oluliselt mälestisena kaitse all oleva hoone välisilmet. Juurdeehitise rajamine tähendaks suure tõenäosusega maapinnas säilinud arheoloogiliste ainese suuremal või vähemal määral likvideerimist. Juurdeehitis rikub Tallinna vanalinna ümbritseva ajaloolise rohealade terviklikkuse. Estonia teatri Pärnu mnt poolse faasadi ees paiknev Uue turu ala on Eesti ajaloo seisukohalt oluline mälu paik ning viiendaks on juurdeehitise kavandamine vastuolus looduskaitse all oleva Tammsaare pargi kaitseeesmärgiga.

Amet selgitas, et kavandatud mahus juurdeehitise lisamine nõuab hoone loodepoolse osa, II maailmasõja järgsel perioodil arhitekt Alar Kotli projekti alusel ehitatud fassaadis märkimisväärses mahus lammutamist. See ei toeta muinsuskaitse eesmärgidest tulenevat põhimõtet, et lisatav uus peab toetama ja aitama esile tuua varem loodud väärtusi.

Samuti ei toeta juurdeehitise kavandamine ja selleks vajalikud lammutustööd mälestise kui riikliku tähtsusega kultuuriväärtusliku objekti terviklikku säilimist ning sulgeb Pärnu maantee poolse küljele hoonele avanevad iseloomulikud, ajalooliselt väljakujunenud vaated. Dominantne juurdeehitis hakkaks mõjutama mälestise välisilmet erinevatest suundadest,

pealinn.ee

Rahvusoper Estonia
Estonia teater
Teater

kuna see oleks ajaloolisest hoonest märkimisväärselt kõrgem ning jääks seega kaugvaadetes hästi nähtavaks. Lisaks omaks juurdeehitis märkimisväärsed linnaruumilist mõju laiemalt ümbritsevale keskkonnale, sulgedes vaated ning muutes oluliselt hoone ajalooliselt välja kujunenud linnaruumilist konteksti.

Estonia ooperiteatri taga tänavapinna alla kulgeb mälestisena kaitse all olev muldkindlustuse vöönd, mida juurdeehitise rajamise korral ei oleks võimalik terviklikuna säilitada. Tegevust ei toeta lisaks muinsuskaitseadusele ka Tallinna vanalinna muinsuskaitseala põhimäärusest tulenevad printsiibid, mille kohaselt tuleb vältida muldkindlustuste pinnasega täidetud sisekubatuuri hoonena väljaehitamist, samuti neile peale- või juurdeehitiste lisamist, välja arvatud 1944. aastal olemas olnud ja nüüd hävinud hoonete mahus ja välismõõtmetes.

Ka on juurdeehitis muinsuskaitseameti hinnangul vastuolus Tallinna vanalinna muinsuskaitseala põhimäärusest tuleneva eesmärgiga säilitada selle ala hoonestusstruktuur ning linnaruumi elemendid sh pargid, puiesteed ning väärtuslikud loodusobjektid ja haljasalad.

Ka toob amet esile, et Estonia teatri loodepoolse fassaadi ees paiknev Uue turu ala on Eesti ajaloo seisukohalt oluline mälupaik, mis on tänaseks rekonstrueeritud ning avalikus kasutuses. Juurdeehitise kavandamine on vastuolus looduskaitse all oleva Tammsaare pargi kaitseeesmärgiga.